

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της
Επιστήμης
Εαρινό Εξάμηνο 2015

Μεταπτυχιακό Σεμινάριο

“Επιστημονική Εξήγηση”

Διδάσκων	Καθ. Χ. Μαντζαβίνος
Συμμετέχοντες	Μεταπτυχιακοί φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών “Ιστορία και Φιλοσοφία των Επιστημών και της Τεχνολογίας”
Απαιτήσεις	Οι συμμετέχοντες καλούνται να έχουν διαβάσει τα κείμενα που θα συζητηθούν σε κάθε συνεδρία και να συμμετέχουν ενεργά στην συζήτηση. Κάθε φοιτητής ή φοιτήτρια θα πρέπει να κάνει μια σύντομη παρουσίαση διάρκειας 15-20 λεπτών στην αρχή μίας συνεδρίας.
Ημέρα και Ώρα Μαθήματος	Το σεμινάριο θα λαμβάνει χώρα κάθε Δευτέρα 15.00-18.00.
Αίθουσα	Αίθουσα Α
Περιγραφή του Μαθήματος	<p>Η παροχή επιστημονικών εξηγήσεων είναι ένας από τους βασικούς σκοπούς της επιστήμης και η κατασκευή μιας επαρκούς θεωρίας της επιστημονικής εξήγησης είναι ένα σημαντικό ζητούμενο της φιλοσοφίας της επιστήμης.</p> <p>Το σεμινάριο έχει ως στόχο να πραγματευθεί τις πιο σημαντικές θεωρίες περί επιστημονικής εξήγησης κατά τρόπο συστηματικό. Ξεκινώντας από την φιλοσοφική θεωρία των Popper και Hempel-Oppenheim θα συζητήσουμε κριτικά όλες τις σύγχρονες προσεγγίσεις περί επιστημονικής εξήγησης: την αιτιακή/μηχανιστική, την ενοποιητική, την πραγματιστική, την παρεμβατική και την καιρική χρησιμοποιώντας παραδείγματα από τις επιστήμες.</p>
Διδακτικές Μονάδες	Οι διδακτικές μονάδες για το σεμινάριο είναι τρεις (3).
Τρόπος Εξέτασης	Προφορική παρουσίαση και σύντομη εργασία (2,500 λέξεων) σε θέμα που θα συμφωνηθεί με τον διδάσκοντα.

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της
Επιστήμης
Εαρινό Εξάμηνο 2015

**Τρόπος
Επικοινωνίας**

Με email στο:
cmantzavinos@phs.uoa.gr

**Διδακτικό
Εγχειρίδιο**

Το σεμινάριο θα είναι βασισμένο στην συζήτηση επιστημονικών άρθρων περί επιστημονικής εξηγήσης.

**Πρόγραμμα
Σεμιναρίου**

General Introduction

Topic 1: Karl R. Popper: “The Bucket and the Searchlight: Two Theories of Knowledge”, Appendix of his: *Objective Knowledge*, Oxford: Oxford University Press, 1973, pp. 341-361

Topic 2: Carl G. Hempel & Paul Oppenheim: “Studies in the Logic of Explanation”, in: *Philosophy of Science*, vol. 15, 1948, pp. 135-175, reprinted in Carl G. Hempel: *Aspects of Scientific Explanation*, New York: Free Press, 1965, ch. 10

Topic 3: Michael Friedman: “Explanation and Scientific Understanding”, in: *Journal of Philosophy*, vol. 71, 1974, pp. 5-19

Topic 4: Philip Kitcher: “Explanatory Unification” in: *Philosophy of Science*, vol. 48, 1981, pp. 507-531

Topic 5: Wesley Salmon: *Scientific Explanation and the Causal Structure of the World*, Princeton: Princeton University Press, 1984, ch.1 Scientific Explanation: Three General Conceptions and ch.2 Statistical Explanation and Its Models, pp. 3-47

Topic 6: Bas C. van Fraassen: *The Scientific Image*, Oxford: Oxford University Press, 1980, ch. 5 The Pragmatics of Explanation, pp.97-157

Topic 7: David, Lewis: “Causal Explanation”, in his *Philosophical Papers*, vol. 2, Oxford: Oxford University Press, 1986, pp. 214-240

Topic 8: Peter Machamer, Lindley Darden and Carl Craver: “Thinking About Mechanisms”, in: *Philosophy of Science*, vol. 67, 2000, pp. 1-25

Topic 9: James Woodward: “Explanation and Invariance in the Special

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της
Επιστήμης
Εαρινό Εξάμηνο 2015

Sciences”, in: *The British Journal for the Philosophy of Science*, vol. 51, 2000, pp. 197-254

Topic 10: Michael Strevens: *Depth. An Account of Scientific Explanation*, Cambridge/Mass.: Harvard University Press, 2008, ch. 3 The Kairetic Account of Difference Making and ch. 4 The Kairetic Account of Explanation, pp. 69-141

Topic 11: C. Mantzavinos: “Explanatory Games” in *Journal of Philosophy*, vol. CX, 2013, pp. 606-632.

Topic 12: C. Mantzavinos: *Explanatory Pluralism*, Cambridge: Cambridge University Press (forthcoming), chs. 1-6.

Topic 13: C. Mantzavinos: *Explanatory Pluralism*, Cambridge: Cambridge University Press (forthcoming), chs. 7-12.

E-class

Password: Explanation